

Kuratorium Oświaty
w Szczecinie

Konkurs Biologiczny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019

Etap wojewódzki

KLUCZ ODPOWIEDZI DO ZADAŃ ZAMKNIĘTYCH

Numer pytania	Odpowiedź
1	b
2	d
3	a
4	c
5	a
6	d
7	a
8	b
9	b
10	c
11	d
12	d
13	a
14	b
15	a
16	c
17	d
18	a
19	d
20	c

KLUCZ ODPOWIEDZI DO ZADAŃ OTWARTYCH

Uwagi:

1. W zadaniach, w których podane są oczekiwane odpowiedzi należy uznać każdą poprawną odpowiedź ucznia, mimo że nie ma jej w kluczu.
2. Części odpowiedzi ujęte w nawiasy nie są konieczne w odpowiedzi ucznia, ich brak nie powoduje obniżenia punktacji.
3. Po znaku „/” podana jest alternatywna wersja odpowiedzi.

Zadanie 21

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
1. grzyby przekazują glonom wodę i sole mineralne; 2. glony przekazują produkty fotosyntezy / pokarm/asymilaty/cukry;	1. za poprawne podanie nazwy substancji jaką przekazują grzyby – 1 punkt; 2. za poprawne podanie nazwy substancji jaką przekazują glony – 1 punkt; • za brak lub podanie nieprawidłowej odpowiedzi - 0 punktów.

Zadanie 22

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
Ogniwo łańcucha troficznego, rodzaj pokarmu: <ul style="list-style-type: none"> • Konsument II rzędu - mięso zająca/ zając; • Konsument III rzędu - mięso ptaka śpiewającego/ ptak śpiewający;	<ul style="list-style-type: none"> • za poprawne podanie ogniwa łańcucha i rodzaju pokarmu – 1 punkt; • za poprawne podanie kolejnego ogniwa łańcucha i rodzaju pokarmu – 1 punkt; • za brak lub podanie nieprawidłowej odpowiedzi – 0 punktów.

Zadanie 23

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
Do prawidłowego funkcjonowania organizmu człowieka niezbędny jest wapń: Tak ponieważ C)	<ul style="list-style-type: none"> • za podanie oczekiwanej odpowiedzi - 1 punkt; • za brak lub wskazanie błędnej odpowiedzi - 0 punktów.

Zadanie 24

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
<p>Wpis do tabeli:</p> <p>I temperatura: wąski, zasolenie: wąski</p> <p>III temperatura: szeroki, zasolenie: wąski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • za poprawne podanie zakresu tolerancji na temperaturę i zasolenie dla dwóch organizmów - 2 punkty; • za poprawne podanie zakresu tolerancji na temperaturę i zasolenie dla jednego organizmu – 1 punkt; • za brak odpowiedzi lub błędne podanie jednego lub dwóch zakresów tolerancji dla jednego lub drugiego organizmu - 0 punktów.

Zadanie 25

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania												
<p>a)</p> <table border="1" style="margin-left: 40px;"> <tr> <td style="text-align: center;">♀</td> <td style="text-align: center;">♂</td> <td style="text-align: center;">X^H</td> <td style="text-align: center;">Y</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">X^H</td> <td style="text-align: center;">$X^H X^H$</td> <td style="text-align: center;">$X^H Y$</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">X^h</td> <td style="text-align: center;">$X^H X^h$</td> <td style="text-align: center;">$X^h Y$</td> <td></td> </tr> </table> <p>dzieci zdrowe – prawdopodobieństwo 50% dzieci nosiciele – prawdopodobieństwo 25% dzieci chore – prawdopodobieństwo 25%</p> <p>b) nazwa genotypu matki nosicielki: heterozygota</p>	♀	♂	X^H	Y	X^H	$X^H X^H$	$X^H Y$		X^h	$X^H X^h$	$X^h Y$		<p>a) za prawidłowe wpisanie gamet i wypełnienie szachownicy genetycznej - 1 punkt; za podanie prawdopodobieństwa dzieci zdrowych, nosiciela i dzieci chorych - 1 punkt;</p> <p>b) za podanie <u>nazwy</u> genotypu matki nosicielki – 1 punkt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • za brak lub podanie błędnej odpowiedzi w punkcie a) lub b) – 0 punktów.
♀	♂	X^H	Y										
X^H	$X^H X^H$	$X^H Y$											
X^h	$X^H X^h$	$X^h Y$											

Zadanie 26

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
<p>Witamina i zaburzenie:</p> <p>A - IV;</p> <p>B₆ – VI;</p> <p>B₁₂ - II;</p> <p>C - I;</p> <p>B₁₁ (kwas foliowy) - II;</p> <p>D - V;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • za podanie 6 prawidłowych zaburzeń – 3 punkty; • za podanie 5 lub 4 prawidłowych zaburzeń – 2 punkty; • za podanie 3 lub 2 prawidłowych zaburzeń - 1 punkt; • za podanie 1 prawidłowego zaburzenia – 0 punktów; • za brak lub podanie błędnych odpowiedzi – 0 punktów.

Zadanie 27

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania																									
<p>a) Genotypy rodziców: P: BBSS x bbss F₁: BbSs</p> <p>b)</p> <table border="1"> <tr> <td>♀ \ ♂</td> <td>BS</td> <td>Bs</td> <td>bS</td> <td>bs</td> </tr> <tr> <td>BS</td> <td>BBSS</td> <td>BBSs</td> <td>BbSs</td> <td>BbSs</td> </tr> <tr> <td>Bs</td> <td>BBSs</td> <td>BBss</td> <td>BbSs</td> <td>Bbss</td> </tr> <tr> <td>bS</td> <td>BbSS</td> <td>BbSs</td> <td>bbSS</td> <td>bbSs</td> </tr> <tr> <td>bs</td> <td>BbSs</td> <td>Bbss</td> <td>bbSs</td> <td>bbss</td> </tr> </table> <p>c) 9:3:3:1 d) F,P,P,F</p>	♀ \ ♂	BS	Bs	bS	bs	BS	BBSS	BBSs	BbSs	BbSs	Bs	BBSs	BBss	BbSs	Bbss	bS	BbSS	BbSs	bbSS	bbSs	bs	BbSs	Bbss	bbSs	bbss	<p>a) za poprawne podanie genotypów rodziców P- 1 punkt oraz potomstwa F₁ - 1 punkt;</p> <p>b) za poprawne wpisanie gamet i wypełnienie szachownicy genetycznej – 1 punkt;</p> <p>c) za poprawne podanie stosunku liczbowego fenotypów występujących w pokoleniu F₂ – 1 punkt;</p> <p>d) za poprawną ocenę wyników prac G, Mendla – 1punkt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • za brak lub udzielenie błędnej odpowiedzi – 0 punktów.
♀ \ ♂	BS	Bs	bS	bs																						
BS	BBSS	BBSs	BbSs	BbSs																						
Bs	BBSs	BBss	BbSs	Bbss																						
bS	BbSS	BbSs	bbSS	bbSs																						
bs	BbSs	Bbss	bbSs	bbss																						

Zadanie 28

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
<p>a) Korzeń służy do: umocowania rośliny w podłożu oraz pobierania z gleby wody z solami mineralnymi. Wyróżniamy system korzeniowe palowy i wiązkowy.</p> <p>b) W wiązce przewodzącej łądygi występuje drewno i lyko. U niektórych roślin występuje miazga tkanka, która umożliwia przyrost łądygi na grubość.</p> <p>c) Liść roślin iglastych np. sosny posiada aparaty szparkowe, leżące w skórcie i umożliwiające proces transpiracji/ wymianę gazową/ wymianę tlenu i dwutlenku węgla/ pobieranie dwutlenku węgla/ wydalanie tlenu.</p> <p>d) Żeński organ rozrodczy w kwiecie to słupek.</p> <p>e) Do owoców suchych zaliczamy ziarniak występujący u kukurydzy, strąk u fasoli oraz niełupkę u słonecznika.</p>	<p>a) za poprawne wskazanie funkcji korzenia – 1 punkt oraz nazw systemów korzeniowych – 1 punkt;</p> <p>b) za poprawne wskazanie budowy wiązki przewodzącej – 1 punkt oraz nazwy tkanki – 1 punkt;</p> <p>c) za poprawne wskazanie położenia aparatu szparkowego i procesu transpiracji/ wymiany gazowej/ wymiany tlenu i dwutlenku węgla/ pobieranie dwutlenku węgla/ wydalanie tlenu – 1 punkt;</p> <p>d) za poprawne wskazanie słupeka - 1 punkt;</p> <p>e) za poprawne wskazanie trzech nazw owoców – 1 punkt;</p> <ul style="list-style-type: none"> • za brak lub podanie błędnej odpowiedzi – 0 punktów.

Zadanie 29

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
a) czynniki mutagenne biologiczne: wirusy/ wirusy np. opryszczki, różyczki, / niektóre mikroorganizmy/ grzyby pleśniowe	<ul style="list-style-type: none"> • za poprawne podanie dwóch przykładów czynników mutagennych w każdym z podpunktów – po 1 punkcie; • za podanie 1 czynnika, brak lub błędną odpowiedź – 0 punktów.
b) czynniki mutagenne fizyczne: promieniowanie UV/ rentgenowskie/ gamma/ wysoka temperatura	
c) czynniki mutagenne chemiczne: niektóre kwasy/ kwas azotowy (III)/ konserwanty/ azotan (III) sodu/ kolchicina/barwniki akrydynowe/ niektóre składniki dymu papierosowego/ benzopiren...	

Zadanie 30

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
Liczba nerwów: szyjnych: 8 piersiowych: 12 łędźwiowych: 5 krzyżowych: 5 guzicznych: 1	<ul style="list-style-type: none"> • za podanie wszystkich oczekiwanych, poprawnych odpowiedzi – 1 punkt; • za brak lub podanie min. 1 błędnej odpowiedzi – 0 punktów.

Zadanie 31

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
Królestwo Typ / Podtyp Gromada Rząd Rodzina Rodzaj Gatunek	<ul style="list-style-type: none"> • za podanie wszystkich oczekiwanych, poprawnych odpowiedzi zgodnie z kolejnością od najwyższego do najniższego taksonu – 1 punkt; • za brak lub podanie min. 1 błędnej odpowiedzi – 0 punktów.

Zadanie 32

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
a) B b) umożliwiając: poruszanie się w wybranym kierunku (sterowanie ciałem)/ utrzymanie równowagi/ wykonywanie obrotów ciała/ pływania do tyłu/ zatrzymywanie się; c) linia boczna lub linia naboczna; d) strumienie górskie	a) za podanie poprawnej odpowiedzi - 1 punkt; b) za podanie poprawnej odpowiedzi - 1 punkt; c) za podanie poprawnej odpowiedzi - 1 punkt; • za brak lub podanie każdej błędnej odpowiedzi - 0 punktów.

Zadanie 33

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
a) owodnia b) kosmówka c) omocznia d) zapłodnienie wewnętrzne	• za każdą poprawną odpowiedź - 1 punkt; • za brak lub podanie każdej błędnej odpowiedzi - 0 punktów.

Zadanie 34

Oczekiwana odpowiedź	Sposób punktowania
Biodegradacja to proces naturalnego rozkładu odpadów przez mikroorganizmy żyjące w glebie i w wodzie. Produkt szybko podlegający biodegradacji: skórka banana/ ogryzek jabłka/ owoce/ warzywa/ papier. Produkt wolno podlegający biodegradacji: puszka aluminiowa/ szkło/ butelka plastikowa/plastik/ torebka foliowa .	• za podanie definicji biodegradacji - 1 punkt; • za podanie dwóch przykładów produktów szybko i wolno ulegających biodegradacji - 1 punkt; • za podanie jednego przykładu produktów szybko i wolno ulegających biodegradacji - 1 punkt; • za błędne podanie definicji procesu biodegradacji - 0 punktów; • za podanie jednego przykładu produktu szybko lub wolno ulegającego biodegradacji i brak drugiego przykładu - 0 punktów; • za podanie w części poprawnej odpowiedzi i pozostałej z błędem - 0 punktów.